

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előzet-
hetni minden cs. k. postahivatalnál,
a lapok kiadó hivatalához cím-
zendő levelekben. Ára évi negyed-
re 3, fél évre 6, évre 12 pen-
gő forint.
A lap szellemi ügyeit illető köz-
lemények a szerkesztőséghez uta-
sítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS :
A Szentegyházutczában, a Kendeffi
háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy sor után
egy sor után 4 pkrért közöltet-
nek; folytonos hirdetésekért 10 pkr-
elengedtetik. Mindenik hirdeté-
sre 15 pkr bélyegdíj előre
befizetendő.
A lap anyagi ügyeit érdeklők:
u. m. előfizetés, hirdetések, recla-
matások sat. a kiadó-hivatalhoz uta-
sítandók.

KIADÓ-HIVATAL :
A Középutczában, STEIN könyvke-
reskedésében.

1858 július 8-kán kelt CSÁSZARI RENDELET,

kibátó minden koronaországokra, melylyel
az ausztriai országos pénzbecs behozatala
folytán, az 1850. február 9-kén s augusz-
tus 2-kán és az 1850. szeptember 6-kán
kelt törvényekben kiszabott illetékek, to-
vábbá az országfejedelmi díjak lefizetése
iránt néhány határozatok bocsátatnak ki.*

Az ausztriai pénzbecs behozatala foly-
tán (1858. april. 27-kén kelt nyiltparancs,
— birod. törv. lap. 63 sz.), az 1850. feb-
ruár 9-kén, s augusztus 2-án, továbbá 1850.
szeptember 6-kán kelt törvények által (bi-
rod. törv. lap 50, 329 és 345 sz.) kiszabott
illetékek, továbbá az országfejedelmi dí-
jak lefizetése tekintetében, minisztereim s
birodalmi tanácsom meghallgatása után, kö-
vetkező határozatokat találok elrendelen-
dőknek, melyek 1858 november 1-sőjén
lépének hatályba.

1. §. Azon pénzüsszegek vagy értékek,
melyekben az 1850. február 9-én és aug.
2-kán kelt törvények által megállapított, a
tárgy értéke szerint növekedő (százalékos
és fokozatszerű) illetékeket alkalmazni kell,
ausztriai országos pénzbecsben határozandó
meg.

Ez tartandó meg azon esetben is, ha a
százalékos illeték 1858. november 1-sője
előtt járt le; az illeték kiszabása azonban
ezen időpont után történik. A fokozatsze-
rű illeték tekintetében ezen határozat csu-
pán az 1858. október 31-ke után kelt jo-
gokiratokra alkalmazandó. Ha az illeték ki-
szabásának alapjául veendő pénzüsszeg
vagy érték az illető okiratokban és iromá-
nyokban az ausztriai pénzbecsstől különbö-
ző más pénzbecsben van kifejezve, avagy
vonatkozással van előadva: úgy az illeték
mennyisége azon összeg szerint határozandó
meg, mely a pénzüsszegnek vagy ér-
tékeknek ausztriai pénzbecsre való átszámí-
tásából keletkezik. Ha az 1858. október
31-ke után készitendő okiratokban és iro-

mányokban a pénzbecs nincs kifejezve: úgy
(az 1858. april. 27-én kelt nyiltparancs 4.
§.) az ausztriai pénzbecs vélelmezetik.

2. §. Az ausztriai pénzbecsben kifeje-
zett vagy arra átszámított pénzüsszegtől
vagy értéktől az illeték a fönnidézett tör-
vényekben meghatározott százalékok sze-
rint, s a mennyiben fokozatszerű illeté-
kek kiszabása forog kérdésben, a jelen
rendelethez csatolt lépcsőzetek (fokozatok)
szerint, — melyek az 1850. febr. 9-én és
aug. 2-án kelt törvények melletti fokoza-
tok helyébe lépének, — ausztriai pénz-
becsben szabandó ki.

3. §. Mindazon pénzüsszegek vagy ér-
tékek, a melyekre tekintettel az 1850.
febr. 9-én és aug. 2-án kelt törvényekben,
különösen pedig a $\frac{1}{10}$ g) i) $\frac{10}{100}$ x) $\frac{50}{100}$ b) $\frac{51}{100}$ I. A. B., II. A. b) c) d) és $\frac{108}{100}$ B. b) és f) tételekben (1850. aug. 2-ki törvény
 $\frac{108}{100}$ B. b. és e) tétele) különböző illetékek
állapítottak meg, vagy mentességek av-
vagy kedvezmények engedtek, ausztriai
pénzbecsben megállapítottaknak tekinten-
dők, s ennél fogva nem esnek átszámítás alá.

Az 1858. november 1-je előtt kezdő-
dott perekben, valamint az ezen időpont
előtt lejárt illetékek tekintetében is az ille-
tékszabás nem emelendő azon összegben lő-
lül, a mely akkor keletkezik, ha a con-
ventiós pénzbecs kifejezett kérdéses pénz-
összeg vagy érték az ausztriai pénzbecs-
beni névszerinti összeggel egyenlőnek te-
kintetik.

4. §. Az 1850. február 9-kén és aug.
2-kán kelt törvények által rendelt állandó
illetékek oly mérv szerint fizetendők, hogy
az eddigi törvényes összegek helyébe kö-
vetkező összegek lépének, jelesen:

1	conventiós krajczár helyébe 2 uj-kraj.
2	„ „ „ 4 „ „
3	„ „ „ 6 „ „
6	„ „ „ 12 „ „
15	„ „ „ 30 „ „
30	„ „ „ 60 „ „
1	„ forint „ 1 f. ausz. pb.
4	„ „ „ 4 „ „ „
8	„ „ „ 10 „ „ „
10	„ „ „ 12 „ „ „

az említett conventiós pénzüsszegek a tör-
vényben akár illetékképp, akár pedig az il-
leték legcsekélyebb vagy legmagasb mér-
vekképp legyenek kiszabva.

5. §. Azon okiratok és irományok te-
kintetében, melyek a bélyeggel lefizetendő
állandó illeték alá esnek, ha azok tekinte-
tében a törvényes kellékeknek elég nem
tétetett, és a kihágás még a jövedéki ha-
tóság tudomására nem jutott, 1858. no-
vember 1-jéig megengedtetik, miszerint a
hibás felekre általmas következmény nél-
kül az illeték utólagosan fizetessék le, s e
véggett az okirat vagy iromány az illeték-
kel együtt a jövedéki hatóság elé terjesz-
tessék. Ezen időpont után a jelen rendelet-
ben meghatározott mérv szerint nem csak
az illeték, hanem a törvényben meghata-
rozott általmas következmény vagy bü-
ntetés is kiszabandó.

6. §. Oly kereskedelmi, s iparkönyvek
s jegyzők és alkuszok könyvei, melyek
1858. nov. 1-je előtt az eddigi kiszabott
bélyeggel ellátott papíron kezdettek meg,
ezentul is folytathatók, s oly okiratok, me-
lyek a kiadványozás vagy a bélyegköteles
használat idejekor kiszabott bélyeggel el-
látvák, mellékletekképp ezentul is használ-
hatók, a nélkül, hogy a korábbi, s az e-
zen rendelet által megállapított illetékek kö-
zötti különbséget utólagosan le kellene fi-
zetni.

7. §. A conventiós pénzbeni határozott
összegekben megállapított országfejedelmi
díjak az eddigi mennyiség szerint a közzé-
tett átszámítási táblához képest 5% hozzá-
adásával, s minden fizethetlen törtrésznek
a legközelebbi fizethető magasb mennyi-
ségei fölemelésével, ausztriai pénzbecs-
ben szabandó ki. Azon országfejedelmi dí-
jak kiszabásánál, melyek százalékos vagy
hányados illetékek, jelen rendelet 1. §-a
veendő zsinormértékül.

8. §. A játékkártyák, naptárak, hirla-
pok és hirdetésekért az 1850. szeptember
6-kán kelt törvény, s az utólagos rende-
letek által megállapított illetékek követ-
kező mennyiség szerint fizetendők:

uj krajczárjával	
egy játék kártyáért	15
egy darab naptárért	6
a bélyegköteles külföldi folyóira- tok mindenik példányáért	4
a bélyegköteles belföldi folyóira- tok mindenik példányáért	2
minden bélyegköteles hirdetésért, ha a négyszög-térmérték 180 bécsi négyszög-hüvelyket meg nem halad	1
a mennyiben a papir alakzata ezen térmértéket meghaladja	2
a bélyegköteles hirdetésnek vagy értesítésnek valamely belföldi folyóiratra való mindenik beik- tatásaért	30

9. §. A jelen rendeletben foglalt nemü-
ek közé tartozó minden oly illetékeket,
melyek 1858. november 1-je előtt voltak
fizetendők, de utólagosan szabhatnak ki,
a nélkül, hogy jelen rendelet 1 és 5 §§. len-
nének alkalmazandók, az eddigi mennyi-
ség szerint a közzétett átszámítási táblához
képest 5% hozzáadásával, s minden fizet-
hetlen törtrésznek a legközelebbi fizethető
magasb mennyiségei fölemelésével ausz-
triai pénzbecsben kell kiszabni.

Ezen rendelet foganatosításával pénz-
ügyi miniszterem bízatik meg. Bécs, 1858.
július 8-dikán.

Ferencz József. s. k.
Gróf Buol-Schauensteins. k. Báro Brucks s. k.,
legfelsőbb rendeletre
Báro Ranssonnet s. k.

Ő cs. k. Apostoli Felsége, Ferdinánd
Miksa Főherczeg ur Ő cs. Fenségehez, követ-
kező legmagasb kéziratot méltóztatott intézni:
„Kedves testvér Ferdinánd, Miksa Fő-
herczeg ur! 1857. febr. 28-diki kéziratomban
megparancsolam Kedveségednek, hogy „min-
denben, mi az ország szellemi és anyá-
gi kifejlődését illeti, eleve és erőtel-
jesen kezdeményezéshez nyuljon.“

Azon javaslatokra nézve, melyeket Kedves-
ség ennél fogva kötelessége lelkiismeretes tel-
jesítésében Elém terjesztett, a következőket
határoztam:

Miután a lombard-velencei királyságba
behozott földadó-kivetés helyessége ellen, ösz-

Hunyad vára.

Ne kérdez azt szerette honfitárs,
A szédítő mélységben ott alatt,
Mért szemlélem borus kedélylyel, és
Csüggedt fővel e sziklavár falát?

És mért nevelik omló könyeim
Zalasod, és a Csernának árjait?
Minden magyar résztvevő figyelmét
Régi nagyságunk romja várja itt.

Egy-magára épen áll gúny gyanánt
Tehetlen örként a „Ne bánts“ torony;
Nevére mit se hajtva, a vihar
Dult körül e gy vészkes alkonyon.

És bánta azt, mit négy század nekünk
Jó s rossz napok közt épen nyujta át,
S holló-szány helyt enyészett zászla
Lengi körül az omló vár falát.

De mit mondok, varjak s kányák között
Egy holló is szárnyalt fejem felett,
S midőn egy romra szállni láttam őt
Lelkem búja mélyebbre sülyedett.

A madár, mely e búszke vár felett
Jelvény gyanánt diszelve egykoron,
Mint enyészett-jósó halál-madár,
Gyász-mezével sötétlik a romon.

Beljebb menék, s beljebb merültem a
Csöndes merengés borus kódébe,
Midőn lábom, a mélységek felett
Függő dicső rondellákba lépe.

Az ékes rondellák bolt-ívei
Fedetlen fővel gyászra dőltenek,
Hol egykoron a legnagyobb magyar
Agyában a nagy tervek föltennek.

S a nagy ösök arckép-csarnokával
Diszlo terem megrongált falai
Omló félben, s az ösök arczain
Füst és eső pecsétes foltjai.

Hol diadalmi hálaénekek
A mindenség urához szálltanak,
Az imaház üres, s oltárai
Kihalt lakokként pusztán állanak.

S hol a nagy név, s évszám olvasható,
A márványoszlopos gyűlés-terem,
Honboldogító végzések helyett
Penészvirágot s pókhálót terem.

Kik csak betűkből ismeretek ezt,
Jertek ide hazámnak gyermeki,
Hunyad vára zarándoklástokat,
Higyétek el, hogy dúsan fizeti.

Két emléket hozék e várból el:
Egyik keblemnék fájó érzete;
A másik egy kiásott szál-virág,
A vár fokának bús növényzete.

Honszerelmem tanúja lesz amaz;
Emez pedig szolgál jelkép gyanánt,
Hogy földi nagyság, ösök művei,
És e virág mulandók egyaránt.

Hory Farkas.

Mi vagy te, oh dicsőség?

A holdnak villámfénye sűt . . .
Az alvajáró fel, feléje száll . . .
Miért? boldoggá lenni tán
Áldástalan hideg sugárinál?
Mit kérdi ő? mi van felette ott
A hold csillámló fényinek:
Megyen szegény, hisz egy titkos hatás
Titkos ösztönnek rabja lett.
Ha ébren lenne, s látná azt,
Mily szédítő, melyen jár, a tető . . .
Mily var merőség járni ott . . .
Mit tenne akkor . . .? ah de alszik ő!
Megyen, megyen, halad,
A mig felé alatt
Egy éber hang kiált: hová, hová?
A melyre ő ébredve hull alá . . .
— Én nézem ezt, s gondolkozom:
Mi vagy te, oh dicsőség?!

Lidérczet látok a mocsár
Átoklakott honából kelni fel,
Egy ember áll a parton és
Tekintete a fénybe téved el . . .
Előbb megreszket tőle, s futni kezd —
Nyomban a fény utána száll.
A kába, hívó-jelnek nézi ezt,
S keblére várva őt, megáll.
Oly szélre . . . olyan vonzó e fény!
Őrulten fut felé a balgatag,
Nem látja, hogy csak csalja az,
S a süppedékbe mind belebb halad . . .
Mikor meglátja, már
Körülte a mocsár,
Körülte a mocsárnak rémei . . .
S honnan most már örömmel térne ki . . .
— Én nézem ezt s gondolkozom:
Mi vagy te, oh dicsőség?!

El- messze szállok a mesés
Ó-korba s elmerengve hallgatom
A vad mesét, midőn syrén-
Sereg dalol a gyilkos szirtfokon . . .
Egy sajks szálla habmoraj között
A csábos búdalt hallani,
Pedig ott várakozik a halál
Magának prédát hajtani . . .
A hab zeneg . . . a sajks száll,
A sajks arca udványtól ragyog,
Nem nézi, bár jól tudja azt,
Hogy rá mi rémek várnak ott . . .
S még akkor is mosolyg,
Midőn a jég-karok
Vad hahotával fogják őt körül . . .
— Én nézem ezt s gondolkozom:
Mi vagy te, oh dicsőség . . .?!

M . . . nyi Sándor.

EMMA.

Regény.

Irta gróf LÁZÁR KÁLMÁN.
(Folytatás.)

Csakugyan kimerülten, fájdalomtól megtö-
rötten találtam; hanem a mint meglátott, az
öröm és meglepetés olyszzerű fölkiáltása tört ki
ajkain, mit lehelten vala tettetésnek hinni.
Percz mulva eltűnt ismét a pir arcáról, tekintete
bánatos lőn, s midőn szülői eltávoztak, mé-
lyen fölshajtra, mondá:

Köszönöm Leo, hogy eljöttél, oly nagyon
vártalak. Ah minő gyötörő gondolatok, minő
iszonyu sejtelmek zsibongottak körül távollé-
ted alatt, hanem azok nem igazak, — ugy-e

széleskörűen a német-szláv koronaországokban létezővel, fölszólalások fordultak elő; ennél fogva egy külön bizottság kinevezését látom elrendelendőnek, mely alaposan és lelkiismeretesen megvizsgálja, vajjon az 1817. dec. 23-ki határozathoz képest, tekintettel az ezen két országcsoporthoz fennálló állandó kapcsolat különbségére, az adóközszábasban helyes arány lő-e visszaállítva.

Ezen külön bizottság, melynek elnökségét a lombardiai helytartó, báró Burger, veendő át, a két központi congregatio által saját kebeléből választandó három-három küldöttből és a pénzügyminiszterem által kijelölendő tagokból alakítandó.

Az föl lesz hatalmazva, föladatának alapos megoldása végett a Giunta del Censimentonál működő meghitelt szakértők közremunkálását igénybe venni és szükség esetében Kedvesség előtt új próbabelelések eszközölését is javasolhatja hozni.

A fejtegetés eredményei s a javaslatok elhatározásom alá terjesztendők.

Az 1805. júl. 17. és 1806. ápr. 17-ki törvények óta az államkincstár mindennemű követelesei alkalmazzák kincstári szabadalom jövőben csak az államkincstárt illető közjogi követelésekre lesz alkalmazható; ellenben az állam magánjogi követeléseire nézve általában megszüntetik.

Egy közelebb kibocsátandó rendelet fogja ez akaratot végrehajtása iránt a határozmányokat tartalmazni.

Az olasz művészet különös érdekeinek tekintetéből jóváhagyom a milánói és velencei akademiáknak az e helyeken fennálló Instituti di scienze, lettere arti osztályai alakítását.

Ezen új intézeti osztályok szervezetének, mely elhatározásom alá lesz terjesztendő, a két Instituto fennálló szervezetéhez kell csatlakoznia.

Ennél fogva azok egy elnököt, megfelelő számú felében fizetett és másik felében fizetetlen valóságos tagokat, továbbá tiszteletbeli tagokat és socii d'arteakat foglalandnak magokban.

Az intézetek e művészeti osztályának föladata általában az lesz, a maga felvilágosodott nézeteivel a művészet gyakorlatának és az a fölötti itéletnek, mint e téren tekintély, egy a régi olasz művészeti dícsőség fölelevenítésére vezető irányt adni; különösen a császári díjért versenyzés programját szervezési s az arra beérkezett munkákat megbírálni, a megbízásomból történendő megrendeléseket, vagy művészeti kérdéseket illetőleg, véleményt adni és Kedvességnek ösztönőjárnak a tanulók legkitünőbbjei közti kiosztása iránt alkalmas javaslatokat tenni.

Az elemi oktatás jövőben a real-tanodákban fog adatni; a fensőbb oktatást azonban a tanítványok a tetszés szerint választandó próbált mestereknél nyerendik.

Az építészeti szükségseiről az e művészeti ágban adandó oktatás különös berendezése által lesz gondoskodva.

Ezen átalakítás alkalmából senki, ki véglegesen alkalmazás alapján fizetést húz, ebben csökkentést ne szenvedjen.

Azon mértékben, a mint ez új rendezés által a jelenleg az akademiákra szánt budgetben megtakarítások állnak elő, megengedem azoknak a monarchia és az ország történelmét dícsőítő új remekművekre fordítását, melyek elő-

állítás a hazai művészeknek és az országnak becsületére és előnyére szolgáljon.

A Medici condotti helyzetének javítását illetőleg, jóváhagyom az erre nézve a központi congregatio véleményének kikérése után Elém terjesztett javaslatokat, és Kedvességre bízom, hogy ez általam jóváhagyott elvekre alapított rendeletet adjon ki.

A lombard-velencei királyságra eső 1858. évi újoncz-jutalékok illetőleg, kegyelemből megengedem a jelenleg létező újoncz-hátralékok elengedését; minél fogva az ez évi katonaiállítás megrendelt utóvizsgálata is elmarad.

Az újonczozási törvény megjelenéséig Kedvesség gyakorlandja azon jogot, hogy azon tanulóknak katonamentességet osszhasson, kiket Önnök évenként a két országgyűlés rectorai, mint tehetséges, szorgalmas, ismeret és viselkedés nézve legkitünőbbeket, megnevezendek, s kiket Kedvesség saját meggyőződése szerint e kegyelemre méltóknak talál.

Laxenburg, júl. 17., 1858.

Ferencz József s. k.

BELFÖLDI LEVELEZÉS.

K. Gálfalva, július 22-kén, 1858. — Midőn először valék szerencsés a „K. Közlöny“ hasábjain vidékünkéről holmit közleni, azon czél vezért, hogy társaséletünket, főképp pedig szellemi életünket, lehető hiven jellemezzem. Ugy hiszem, a t. szerkesztő urak a vidéki levelezések által e czél akarják elérni. Vessünk tehát egy futópillanatot vidékünk szellemi haladására, s jellemezzük tisztán, ne ámitsuk se magunkat, se pedig a világot.

E vidéken az értelmiség (legalább kik ahoz szeretik magokat számitani) bizonyára van egy képviselve, mint Erdélynek akármelyik vidékén. S mégis hírlap s más folyóirat aránylagosan oly kevés jár, hogy a legjobb akarat mellett se lehet irodalom-pártolónak nevezni környékünket. Pedig valóban nem hiányzanak egyesek, kik vidékünk intelligens részét apathiájából kiragadni ne törekednének. De fájdalom! minden törekvésök a részvétlenség mián hajótörést kell hogy szenvedjen. S ez valóban mutatja, mily magasra emelkednek a haladás színvonalán.

Nézetem szerint, hivatára minden embernek, a természetből számára kijelölt helyzetben körülményeihez alkalmazott eszközök által törekedni a közjólét előmozdítására; a nagyobb részről e szép hivatást, a fényűzési hajlam és tetszvágy rég kiszorított magasztos helyzetükből. Korunkban a fényűzés oly magas fokra bágott, hogy nemzetünk jólétének előmozdítására nem jut miből áldozni; mert anyagi helyzetünk nem engedi, hogy üdvös czélokra adjunk; mert akkor a fényűzésre nem maradna elég, s így az irodalmat tökéletesen nélkülözzük. Fájdalom! így állunk e tekintetben hölgyeink nagy részével, kik nélkülözhető fényűzési czikkeik helyett a megszerzett irodalmi termékből több szellemi élet merítésének, mint bármiként felsallangozott öltönyeik cifraszágában. No de miután vágyainkunk helotai vagyunk, s vágyaink egy nem annyira szép mint cifra ékszerben, vagy tarkán-barkán — minden izlés nélkül — beaggatott öltönyben összpontosulnak, kivánni is vakmerőség volna azok nélkülözé-

sét. S pedig e mételeykint elharapódzott oknélküli fényűzés, a mostani pénzválságos időben, bizonyos bukást idéz elő, a honnan aztán nincs menekvés.

Lényeges befolyást gyakorolhatnának itt az anyák, kik korán meggyűlöltetnek leányaikkal az oknélküli pipérét, s a fölebredő tetszvágyat kezdetben elnyomják; s azok helyett kedveltetnek meg gyermekeikkel a szív és léleképítő olvasmányokat, s így nézeteiket megváltoztatva, fogékonytágot szerzenének hivatásuk terén a közügy jólétére emelésére szolgáló eszközök megismerésében, mely a jövő helyzet némely körülményei között is eldöntő befolyással lenne. Igen, haladás korunk jelszava! de ez nem abban áll édes szépeim! hogy a közdivat kedveit magunkból kivetkezzünk, s a külföld mindenféle semmisségeit magunkra aggassuk — bármilyen áron, ha az, az őseinktől szerzett s reánk maradt, utolsó darab-föld eladás rovásán történik is. Ez a léleknek egy olcsó odavetése oly idomért, mely tökéletesen megsemmisít.

Azt hiszem, hogy ezen meggyőzésem nem tévesztendik el hatásukat, s vidékünk fogékony lelkei hölgyeire jótékony hatásuk lenne; s gondolataink más irányt adva be fogják látni, hogy a tetemesen változott viszonyokba mindenkinek bele kell nekednie. És aztán nemcsak magunk sürgető érdekében kell magunkat nevelnünk; de a jövőndő sarjadék érdekében is, mely szegletességeinknek sokkal hiebbé utánzója minden iskolai oktatásjelenlét, semmint szellemi ügyességünknek. Es azon iskola, honnan a lélek élte folytaig folytonos képződést nyerhet: az irodalom, — ez a mi közös oktatásunk csarnoka.

Nem szölok én általánosan; mert vannak urhölgyeink között egynehányan, kik, a mi nemzetiségünk emelésére s a közjólét előmozdítására czéloz, áldozatkészen ragadnak meg minden eszközt. De vannak ellenben, kik hiedeg közönnyel fordulnak el mindattól, a mi a közjólét előhaladását illeti.

Valóban sajnálom, hogy vidékünk szellemi létét ily színben kelle előtüntetnem; de az őszinteség ősi jellemének lévén barátja, az igaznak telhető elfogulatlan bevallásával, reméltem ohajtott hasznos szolgálatot tetheti. Azonban erősen hiszem én azt, hogy nemsokára eljövendő az idő, midőn vidéki hölgyeink pipere-asztalát, mint nagybecsű tárgyat az első helyet, a magyar irodalom termékei fogják díszíteni!

F. G.

M.-Kályán, júl. 8., 1858. — Nem szoktam lúdtollal, csak ekével bajlódni; de minthogy e két eszköz egymásra nagy hatást gyakorol; mert, míg az egyik a szellemi fejlődés, mivelődés főmüzere; addig a másik, a gazdaság: legfőbb, legnélkülözhetlenebb, anyagi jólétünk biztosító eszköze; ennek érdekében a lúdtollal én is húzok egy pár barázdát, ha t. szerkesztő ur tért sziveskedik engedni.

Miután saját tapasztalatom és szinte köztudat, hogy a Maros, Aranyos, Szamos körében és a Mezősegen gyerebb kötésű földieinket is egy pár héti száraz időjárása után, nehéz széles barázdát vágó ekékkel, 4—6 erős ökörrel alig bírjuk felszántani, a felfordított nagy barázdákat pedig nehéz vasfogu boronáink se képesek kellőleg egybezuúzni, mi miatt vetéseink a várákosásnak ritkán megfelelők. A székelyek pedig sárga agyagos és sok helyen fekete, szivályos, tömört kötésű földet, könnyű-járatu ekével két kis ökörrel fűtyörészve szántogatja, a szép

apró szántását könnyű fafogu boronájával simára boronálja, s jó munkájának többnyire szép jutalmát veszi; ezt látva, az öfészekből kiköltözéssel székel gazdasági eszközöket, ekéket, cselédeket hoztam magammal, de csak egy évig használhattam, helyökbé másokat kellett csináltatni; mert a székel haza vágott, az itteni nép nem lévén hozzászokva, nem akart vele dolgozni; ekéimet, melyek nem valami erősek voltak, készakarva elrontotta.

De most van ám kemény, jó székel ekém, ezt nem rontja el a jámbor; a mult télen hazahoztam Dálnokból, egy molnárral a Vidács-féle eke mintájára két szarvát tételve neki, fölszereltem, s két ökörrel utas, tapodott földben, az utazók bámulatára, az én béresem is most fűtyörészve szántogat, — ugarol — de jól, én pedig nyugodtan nézem s örülök, hogy a próbát kiállotta, — a sokszori rossz szándék meg-hiusult.

Az eke egyszerű; csinálása, igazítása könnyű és olcsó, a mi mostani viszonyaink között főkéllék; jobb és erősebb ekém sohase volt; s míg a nyughatatlan ész helyökbé jobbat nem tanál, velök szántok, s más gazdatisáimnak is jó lélekkel ajánlom.

Gaal Péter.

KOLOZSVÁRI NAPLO.

== Szebenből jött magántudósítások szerint Főkörmányzó ur ő magassága magas családjaival együtt folyó hó 16-kán fogna Szebenbe megérkezni.

== A magyar akademia hirszerint f. é. okt. 15-kén nagygyűlést fog tartani. (P. N.)

== A magas cs. kir. belügyminiszterium, a magas csász. k. kereskedelmi miniszteriummal egyetértőleg, a mérték-igazolási hivatalok számára oly utasítást adott ki, melynek értelmében a mérték igazolási hivatalnokoknak a bécsi mértékigazoló-hivatalnál megvizsgáltatni, s képességi bizonyítványt nyújtva ellátva kellend lenniök.

== Örömmel tudatjuk, hogy Erdéli Indali Péter protestans „Olvasó könyvének“ folytatása az al-gymnasiumok harmadik és negyedik osztályai számára a kormánytól engedélyezve van, és rövid idő alatt meg fog jelenni.

== Takarmány-pótlék. — Éppen most, mikor gazdáink nem nagy takarmánybőséggel dicsekszenek, nem lesz czélszerűtlen, egy német gazdasági folyóirat következő jó tanácsát meghallgatni. Az eperfa és szőlőleveleket öszsze kell gyűjteni, ezek aztán 15—20 centiméterre vastag rétegekben bezárható edényekbe, hordókba erősen bepakoltatnak, és minden két ily réteg közé só hintetik; 100 font levélre 1 font só számítottatva. Lassankint e levélgömbölyben fűlcs mutatkozik, mely az egész etjárást és a jól lezárt edényben erős szénasav-fejlődést okoz. Ez eljárás egyébiránt minden levélre alkalmazható, csak hogy az eperfa és szőlőlevél az, mely a legtaplálabb takarmánypótlékot szolgáltatja. Probandum est. (B. H.)

== A „Prot. egyház és iskol. Lap.“ 29-dik száma az alapító ösök szellemének, az áldozatkészségnek buzditó példáját mutatja fel ifj. báró Va y Miklós ur tetteiben, ki az inditványozott „egyházi domestica“ életbeletéptetésének fogantatásához, s a javaslatok holdankénti krajczáros adakozás kulcsa szerint, fekvő vagyoná-

nem igazak? — ugy-e, te nem gyűlölsz, nem itélsz el? Hiszen te olyan jó vagy édes, édes Leom! Te szivemből olvasol, te tudod, mennyire szeretlek, és ez érzelmét méltányolni fogod... Szerelmedet nem kérem, nem kérhetem, csak azt, hogy ne gyűlölj. — Ez mindaz, mit kívánom még szabad. És most — folytatá fuldokolva, fojtott hangon, — vedd vissza jegygyűrűdet, én nem akarom bírni azt, mint bilincset, mi szived ellenére köt hozzám; és abban jóv boldogságod jelvényét ohajtam látni, az pedig e gyűrű többé nem lehet.

A gyűrűt felém nyújtá, arcát félig elfordítva, s ajkait összeszorította, egykezve földulását elérjteni, s előtölölő könyvet visszafojtatni.

Ennyi gyöngéd érzelmét nem vártam tőle, ily lemondó, odaengedő szerelemre képtelennek hittem, és épp azért határozta meghatott, és szerelmemnek erőt kölcsönöz kéteyleim fellett, legalább időre győzedelmeskedni.

Szenvedélyesen tűztem vissza a gyűrűt ujjára, szivem mélyéből mondva:

— Semmi nem választhat el tőled.

— Ne állass, — szólt ő rövid szünet után, esdő, de határozott hangon, min neme az öröm és reménynek látszóat átsugárzani. — Lelked gyűlöli a kétszínűséget, te nem tudsz, nem akarhatsz egy szegény leányt megcsalni. De családhatol tenmagadban. Hatha csakis szána-lom, részvét az, mit irántam érzesz, és a mit szerelemnek hiszsz?

E szavak sajátos érzést keltének föl bennem. Egyike volt ez azon pillanatoknak, mikor, mint sötét éjben a gyorsan fel-és eltűnő villám, egy rövid pillantást enged a körülöttünk levő

tájra vetnünk. Én is szívem mélyére tekinték, és úgy tetszett nekem, mintha ott a szerelem helyett csakis szána-lom laknék, de a jövő perczben már meghazudoltam magamat, s a meggyőződés hangján viszlóztam: — Ha ezt hiszed, csalódom...

— Ne szólj még. Hallgass meg előbb, és csak aztán határozz. Én rég föl akartam fedezni előtted multam titkát, mégis regetem a földfedezéstől, mert nagyon szerettelek, és a hallgatás is fáj, fáj annál inkább, minél nagyobb mértékben meggyőződtem szerelmed tisztá, nemes volta felől.

— Oh kinos, lealázó érzet volt ez!... Pirultam enmagam előtt, reszkettem bevallani irántadi szerelmemet is, és pedig csak az volt az, mi zuzott szivemnek új életet adott. Itélj, itélj részrehajlatlanul a tényekből. Alig tizenhat éves voltam, tele ábrándokkal, mint azon korszakban minden hölgy. Ekkor ismertem meg őt, és ő ez ábrándokat hiedgen számitva, felhasználta szivem legyőződésére; midőn megnyerte szerelmemet, annak bebizonyítására a legnagyobb áldozatot kívánta, mit tőlem csak kívánhatott. Azt mondta, ha megtagadom, az szivtelenségemnek, és annak a jele, hogy én is egy akarat nélküli rabszolgája vagyok az előítéleteknek, és ő a legszerencsétlenebb férfiú lesz, kit hidegségem örlött, vagy öngyilkossá teend. Én hittem neki...

Itt elakadt hangja, s csak hosszabb szünet után folytató remegő hangon:

— Ekkor egy balvégzetű per majdnem tönkre-jutással fenyegette családunkat, mi a csöndes nyugalmat tovaűző házunktól. Egyedül én valék az, kit tén, mivel nem ismertem az élet gondjait, — nem suja le ez esemény. Én voltam vigasztalója levert szüleimnek, de

nem sokáig. Tarczaly, a mint ajkaimról megtudá a szomorú eseményt, azonnal elhagyott, és rövid idő multán egy életbölcséletekkel telt levelet irt hozzám, miben tudtomra adja, hogy ő gazdag nem lévén, nem vehet nőül, lelkiismerete nem engedvén, hogy annak jövőjét kockáztassa, kit annyira szeret; mintha én valaha fényt, gazdagságot ohajtottam volna! — minden tapasztalatlanságom mellett is megsugta szivem, levelének való értelmét. El voltam tiporva, megalázva, megsemmisülve: azt hittem, a fájdalom és szégyen miatt meg kell örlünnöm. Nehéz láz vert le. Nehány hét multán felüdültem, de lelkem beteg maradt. Ekkor gondolkozni kezdtem, és eszem elállt. Nem tudtam elképzelni, miként lehet pénzért érzelmét szinlelni, miként lehet érdekünknek földolozni azt, kinek szerelmet vallottunk. Elborzadtam e gondolatra. Még lealázottabbnak éreztem magamat, hogy ily férfiúért dobogott szivem. Egyedül ohajtottam az volt, hogy feledni bírjam, és gyűlölni se tudtam, csak megvetni. Szivemből ki volt tépve képe örökre, de helyén egy mély vérző seb maradt, és multam, jelenemtől egy válaszfal által lón elválasztva, mit átépítem lehetlenségéig vált, csakis epedve, bűnbánólag tekinthetők oda vissza. Elveszték a gondatlan örömeik, a szép remények.

Emma mélyen fölsohajtott, s pár percz mulva, mintegy erőt véve magán, folytató:

— Ekkor, ekként megtörve láttalak viszont. Láttadra fölmerültek emlékeimben serdülő korunk édes emlékei, és e szép világban bolyongva, megdöbbenve vévém észre, hogy te vagy az, kit álmodozva kerestem. Igen barátom, e tudat jól esett szivemnek, és győzelmet okozott, mert nemes szerelmed, előítélet nélküli világnézetted, mi először ada csüggedésemben vigaszt, és reményt, remegéssel töltött el, és nem engedé-

bevallanom, mit érezök irántad, sőt igyekvém szivem szózatát elnémítani.... Most tudsz mindent. Én nem akarom, hogy sorsodat az enyémhez kössed, és szána-lomból egész jövődet föladdozd, szerencsétlen szerelmemért. Nem akarom, hogy kötelességérzettel, — mert szavad adtad, — borzalommal nyujtsd nekem kezdet. E tudat még szerencsétlenebbé ténne, megölne engemet; mert, hidd el, sokkal könnyebb meghalni, mint azon tudattal élni, hogy szerencsétlenné tettük azt, kit boldogítani ohajtam.... Én csak akkor lehetek boldog, mikor te is az leszel. — Ne szólj, ne akarj megnyugtadni; csak arra kérlek, ne nézz jövőmre, ne figyelj nemes szived szána-lmára, hanem kövess a szerelem szózatát. Én csak úgy lehetek nyugott, elégtűl, csak úgy lehetek nőd, ha meggyőződom a felől, hogy azt szived is ohajtja.

Midőn Emma Tarczalyról szólt, féktelen bosszu szállt keblembre; de utóbb szavai annyira hatottak reám, hogy szivemből a szerelmen kívül minden más érzemény, mint varázslatra, eltűnt.

— Esküszöm, szeretlek, — mondam lángolóan, — szeretlek és szána-l. Tied vagyok, tied akarok lenni. Nem tagadom, fájdalom olvad szerelmembe, de nem tudok nélküled élni.

— Nehány percz előtt a halált ohajtottam, — viszonáz, — most élni akarok, élni éretted, élni szerelmemért. Oh én is szenvedek, és mégis boldog vagyok, és ha egy hü nő keblén feledhet a családásokat, akkor te is boldog leszel.

(Folytatjuk.)

től tíz éven át évenként 68 pftot ajánl fel az egyház kerületében állítandó adakozási pénztár alapjául. A t. adományozó ur számítása szerint, ha a protestáns földbirtokosok ez arányban, u. m. holdanként 1 krajczárral járulának a prot. egyház anyagi szükségének fedezésére, az összes adomány 2,278,580 ltra mehetne. „Követendik-e sokan — vajha — mindnyájan — igénytelen példamát” — kérdi a t. báró ur. „Reményem, mond, igen, mert képzelhetlen, hogy mindazok, kik egyházmegyei s kerületi gyűléseinken oly hatalmasan szónokolnak, lapjainkban irnak, többfelé adományoznak, egyes alapítványokhoz segélyvel járulnak, azt képzelnék, hogy az említettek által hitfelekezeti köteleességeiknek már teljesen megfelelték. Sok, mi elég lehetett eddig, nem kielégítő többé egy oly időszak küszöbén, melyben talán újból kell teremtenünk, hogy a fennálló régít megtarthassuk.” B. Vay Miklós ur lelkes sorait Simon József urnak az országos s birtokarányos egyházi adóra vonatkozó s figyelemre méltó sorai követik.

— A tiszántúli reform. egyházkerület által a magyar reform. vallású nép számára kiadandó egyházi könyvtár ügyében n. Révész Bálint ur, mint ideigl. megbízott szerkesztő jelenti, hogy az egyházi könyvtár első füzeté már sajtó alatt van, s a debreczeni augusztusi vásárra minden bizonyonnyal megjelenend. Ezen a protestáns nép vallás-erkölcsi élete érdekében megkezdett nagy fontosságú vállalatnak célja: mindazon ismereteket terjesztetni, melyek a protest. egyházi élettel közelebbi és távolabbi egybeköttetésben állanak, s e szerint nemcsak a szentírás minél tisztább értésére való bevezetésnek, keresztény hit és erkölcs-tudománynak, egyháztörténelemnek stb. mezejéről hoz észszerű közleményeket, de mindazon ismeretekre is kiterjeszkedik, melyek egy jól rendezett s virágzó prot. népis-kolában tanítatni szoktak. Ez irodalmi vállalat egy szóval tiszántúli reform. irányú és színezetű, nem rekesztvén ki más keresztény felekezetek egyházi életének a szükséghez képest hi ismertetését. Az egyházi könyvtár 4 egyenlő, összesen 40 nyomott ívből álló füzetben jelenik meg; a dolgozatok nyomott íve 2—3 darab aranyval jutalmazatik, e tiszteletű a vállalat terjedésével emelkedni fog.

— A „B. H.” somogyi levelezője szerint a tiszta-tarjáni reformált gyülekezet birtokában egy arannyal gazdagon himzett, 2□ láb nagyságú, s még most is jó karban levő veres selem-kendő van, mely mint a r. t. a. r. t. év-számok mutatják, az 1115-dik esztendőben, tehát II. István király idejében készült, s jelenleg 743 éves.

* Beöthy László, korán elhunyt humoristának „válogatott művei” jövő novemberre 3 kötetben meg fognak jelenni, a szerző jóltalált arcképével s életírásával együtt. E kiadás, melyet Beöthy Zsigmond bites ügyvéd, a megboldogult testvére eszközöl, nemcsak érdekes kézirattöredékek is magába foglaland, melyek még nem láttak világot. A mű előfizetési ára 3 pft, a bolti ár pedig 5 ft lesz. Szíves elismerésül s emlékként minden 10-dik előfizetőre egy kemény vászonkötésű s aranyozott borítékú ingyen-diszpéndiány fog a gyűjtőnek megküldetni. A pénzek legfőkébb szept. 30-ig Beöthy Zsigmond urhoz Rév-Komáromba küldendők.

— Bukarestből írják a „K. Z.”-nak: „A román nemzetipárt új ellenére talált a honi klerusban. Már több évek óta oda irányzik a román hazafiak törekvése, hogy nyelvökből a szláv és hellen szókat kiirtsák. Egyszerre csak föllép ellenük a bukaresti metropolita Niphon s anathemat sujt az oláh patrioták fejére. Illető főpásztori leveléből kiemelendők íme helyek: „A mi anyagyházunk talpköve annyi vértanúk, szent confessorok vére s az egyházatyák végzése által oly számos zsinatokon változatlanul meg van alapítva; azt fessegetni s megváltoztatni akarni nem egyéb istenkáromlásnál. Divatszertű újítások, mint p. o. az ódon, tiszteletteljes Jissos Christos név helyett — Krest, Prea — kurat felsehoare (szeplőtelen szűz) helyett Madona, Sínltulu Duch helyett — Sanktulu Spirit s több eff. Ki jogosítja fel ezen embereket, s kinek van közölünk joga e régiség szentesítésre, annyi szentek és bölcs férfiak által megállapított szók és szokásokból csak egyetlen jottát is megváltoztatni?” Azonban a Niphon hatalmas főpásztori levele igen nagy hatást nem tett.

* Két rejtélyes halálozási eset Paduában a lakosság minden osztályánál nagy sensációt csinált. Egy tábori kapitányról van a szó és annak magyarországi unokaöccséről, a kit nem jelentéktelen vagyonának (30,000 pft) örökösévé akart tenni. Az unokaöccs, miután Paduába érkezett s nagybátyját már nem találta életben, két nap múlva maga is egyszerre rosszul lett, s az irtalmas nének kórházában hánys és convulsio következtében váratlanul meghalt; a vagyon pedig, mely a kórházzal szomszédos templomban volt elrejtve, nyom nélkül eltűnt. E két haláleset s a mellékkörülmények nagy figyelmet gerjesztvén, miután mindenki mérgezési gyanított, a világi hivatal kezdé közelebről vizsgálni a dolgot, minek következtében két egyént befogtak. Persze ezek nyakasan tagadnak mindent, de azért a vizsgálat annál keményebben folytatatik.

* A Temesvárotti megjelenő „Delejtű”-ben olvassuk, hogy az ó-becsei kerületben az idén oly mennyiségben jelentek meg a mezei egerek, hogy a hatóság szükségesnek látta hat kijelölt helységben azon rendeltetést tenni, hogy minden számmal ellátott ház tulajdonosa 5 pft büntetés terhe alatt naponként legalább 10 ilyen megölt állatot köteles beadni a község házához, minek következtében e kerületben egy nap alatt 300,000-el fogyott e kártékony vendégek száma.

KÜLFÖLD.

Cherbourg e pillanatban gyupontja minden politikai életnek. Onnan várják a jelszót, mely kijelölje az irányt, hová a mai politikus irányozhassa az ő szárnyas vitorlát. A távirati sürgönyök által e részben nyújtott tájékozások oly nagyon szűkek, soványak, hogy még további tudósításokat kell várunk, ha csak a császár nagyszerű béke-kiáltványa iránti fellengző jóslatokat nem akarjuk már eleve üres phrasisnak tartani. Azon angol lapok, melyek előtt már a parlamentet bezáró trónbeszéd-ben feltűnt volt a Franciaország-hoz viszony méltánylásának teljes hiánya, és ebből e viszony meglazultának is elég világos jelét hihet láthatni, — a császár toastjában is aligha fogják e gyanítások megczafolását fölfedezhetni. Nem egyebek azok, mint vendégszerű asztali cifra phrasisok, melyek a chanpagnival felhajtva oly gyorsan eltűnnek, mint annak pezsgő habzása. Ha a francia-angol lapok hangját tekintve vesszük, — s hogy ezek ily tekintetbe vételt megérdemelnek, a napi történetek eléggé mutatják, — akkor seholye is találunk okot arra, hogy a francia lapoknak az eddigiekhez képest e percben illemteljes, udvarias magatartását valami egyóbnak tartjuk, mint innepi köntösnek, a melyet felsőbb parancsra az innep alatt magokra vettek.

A császár szözlött a kedélyes lakománál, mint idő s körülmények szerint szólnia kellett, mint akármely más halandó is szözlött volna. E béke — s barátsági biztosítások szívből jöhettek, kétségkívül; azonban senki se tulajdoníthat azoknak a világ sorsát eldöntő fontosságot. Önálló politikai ítélet hiányára mutat, sőt egyáltalában neveltségre, az midőn beszédek, hírlapcikkkek, időszériki diplomaiat jegyzékből akarják a jövő világtörténelmet összealkotni. De különben korunk politikai henyeségének következtése, hogy folyvást hogy Anglia és Franciaország közli háborútól való félelemmel gyöttri magát az emberek nagyrésze, mintha e két nagy birodalomnak semmi jobb dolga nem volna, mint egymással tépelődni, s azáltal az egész világot egy nagyszerű verekedéssé változtatni!

Anglia. — Az atlanti táviró alattság lebecsátása megtörtént. Aug. 5. az „Agamemnon” Valentiába érkezett, a „Niagara” Trinity-bayban volt; 6-kán jelenték Valentiából a „Times”-nek, hogy az új kísérlet teljesen sikerültnek mondható; Amerikából a „Niagara” jele, melyben megegyeztek volt, oda érkezett. Aug. 5-ke tehát nemcsak a politikusok és szertárnokok előtt lesz nevezetes, mint a cherbourgi találkozás napja, de a tudomány is följegyezi évkönyveibe e napot, mint a melyen Európa és Amerika a villanykuzal által egymással közvetlen összeköttetésbe jöttek. S bizonyosan e második esemény lesz azon napnak nagyobb dicsősége.

Franciaország. — Cherbourg-ból augusztus 4-ről esti 8 órától egy sürgöny következőleg szól: „Ő felségeik 5 órakor Cherbourgba érkeztek, hol ugyanoly lelkesedéssel fogadtattak, mely őket egész urban elkísérte. Roppant néptömeg, a szomszéd helységek lakosaiból álló, kik aratási munkájukat félbehagyták, hogy a császárt és császárnét üdvözöljék, lepte el a pályaudvart és a közel eső utcákat. A pályaudvar bemeneténél a Manche megyei főnök fogadta a császárt. A cherbourgi polgármester a város kulcsait nyújtá át, mire a császár és császárné azon székeken helyet foglaltak, melyek számukra a pá-

lyaudvar közepén egy oltár előtt el valának készítve. A contancesi püspök, cle-rusától körülvéve, Tedeumot énekelt, mire a püspöki áldás és a püspök üdvözlő beszéde ő felségeihez következett. Császár és császárné erre a terembe mentek, hol a különböző polgári, katonai és tengeri hatóságok fogadták. — A cherbourgi polgármester üdvözlőre azt válaszolva a császár, „miszerint szerencsésnek érzi magát, hogy XIV. Lajos művét befejezhette és békében szentelhet föl egy kikötőt, melynek művei háboru ideje alatt oly derekasan előhaladtak.” Az ő felségét környező néptömeg közt számos papokat lehet észrevenni, kik a Manche megye minden részéből besiettek. A pályaudvart ő felségeik nyílt kocsi-ban hagyták el, melyben Vaillant és Baragay d' Hilliers thgok is helyet foglaltak. Az uton a pályaudvartól a tengerészi főnökségig szakadallanul e kiáltások hangzottak: „Éljen a császár! Éljen a császárné!” Ugyanazon perczben dörögtek az erődök ütegeinek, s a kikötő hajóinak üdvözlétei. — A tengerészi főnökségbe érkezve ő felségeik, a magasb hivatalnokok és az összes előkelők nejeit fogadák. 30 ifjú lányka egy kosarat nyújtott át virágokkal és csipkékkel; Eugenia császárné a legleereszkedőbb módon fogadta a küldöttséget. — Az angol hajóhad a révbé érkezett. Egész Cherbourgban egy ház sincs, mely a legfényesebben megvilágítva ne lenne, s a hajókon a különböző tüzek a legélénkebb fényvel lepik el a tengert, szóval: város és kikötő a legtündöklőbb látványt nyújtják; a tömeg megszámlálhatlan és a vídamság átalános.

— A „K. Z.” levelezője az aug. 4-ki történetekről következőleg folytatja tudósításait: „Tegnap esti 7 órakor nagy ebéd volt a tengerészeti főnökség épületében, mely után nagy elfogadás következett. Csak hamar a pályaudvari felszentelési ünnepélyek után, mintegy 6 óra tájban, rögtön megszólaltak az erődök és hadihajók összes ágyui. Három üdvözlés történt. Minden ember a part felé sietett. Jel volt az, hogy az angol királynő a cherbourgi révbé érkezett. A királynő yachtja előtt két fregatt ment; két sorhajó és több yacht követé azt. A királyi yacht a „Bretagne” mellett vett horgonyt. 8 órakor a császár a királynő üdvözlésére a „Viktoria és Albert” fedélzetére ment. Hosszabb értekezést tartott vele s rávevé, hogy a tengerészeti főnökségben a reggelit elfogadta. Az utolsó 24 óra még oly tömeg népet csődített össze, hogy föl nem foghatni, hol találhattak mindnyájan éji menhelyet. Mindehadt a legélénkebb élet. A tödület borzasztó volt. — A megye minden pontjairól bejött parasztok és vidéki lakosok igen különös ellentétet képeztek azon sok ezer elegans parisival, kik itt egész pompát fejtettek ki. Estve az utcák és a partok tüztengerben ragyogtak; az erődöket tüzek világították meg, s a révből fekvő 5—600 hajól ezernyi világ lepte el. A vasuti társulat kitüntette magát; egy 900 személyre való deszkabódéban vendéglé meg vendégeit; egy egész ökröt is meg fognak sütni légszesztűznél. A társulat egy színházat is rendezett, melyben 5-e estvéjére volt az első előadás bemondva. A császár megígérte, hogy meglátogatja. 4-én éjszaka viharos idő járt; esett, s a szél erősen fútt, más nap reggel ismét kiderült.

— Aug. 5-éről ugyane levelező így folytatja: A császár és császárné ma reggel 12 óra tájban az előkikötőbe mentek, hol a királynő és kísérete kikötött. Gourdon ellenadmirál fogadta őket. A császár egy ott álló munkás csoporthoz néhány szót intézett. 12 óra felé közelelt a királynő gözöse, melyet a Hamet erőd ágyui üdvözlének. A gözös az előkikötő közepén állt meg. Egy naszád szállította a királynőt a partra. A császár lehaladt a lépcsőn, a császárné a parton várakozott. A királynő a császár segélyével lépett ki a partra. Ugyanazon perczben a zenakar a „God save the Queen”-t játszta, s a tömeg kiáltásaitól töltö el a levegőt. Partra érve, a királynő és a császárné megülekezének. Ko-

csikon mentek ő felségeik a tengerészeti főnökségbe, hol a reggeli el lőn költve. Reggeli után sétát tettek Cherbourg környékének legszebb pontjára, melynek csúcsáról pompás kilátás nyílik. Ott fekszik a Roule nevű erdő is, mely egyike a legerősebbeknek Cherbourgban. Ő felségeiket az egész úton mindenütt a legnagyobb örömkialtással fogadták.

— A „Correspondance Havas” az aug. 5. s 6-án történetekről következő sürgönyöket közli:

„Aug. 5. délutáni 1 órakor. Ő Felségeik éppen most jönnek az arsenalból, hol az angol királynőt fogadták, kit a tengerész-főnökségi épületbe vezettek. Roppant tömeg vevé körül Ő Felségeik kocsiját. Az arsenalban fényes táborok gyűlt össze, hogy még fényesebbé tegye a királynő elfogadásának ünnepélyét, s hogy a császári pár kíséretét képezze.

„Aug. 6. délutáni 2 órakor. Azon lakomán, mely tegnap a „Bretagne” admirál-hajón az angol királynő tiszteletére adott, a császár toastot mondott, mit már közöltünk.

Mire Albert herczog így válaszolt:

„Felség! A királynő ohajtja, hogy fejezzem ki felségednek, mily mélyen érzi ő a barátságnak ezen újabb bizonyítványát, melyet felséged éppen most adott az által, hogy érte toastot mondott, s hogy oly szavakat ejtett, melyek előtte örökre becsesek lesznek. Felséged ismeri ama baráti érzelmeket, melyekkel ő felséged s a császárné irányában viseltetik, s nem szükség felségedet azokra emlékeztetnem. Szint-ugy tudja felséged, hogy a két ország közli jó egyetértés az ő ohajtásainak, valamint felségedének is, állandó tárgya. Ezért a királynő kétszeresen szerencsésének tartja, hogy a jelen perczben itt léte által felségeddel egyesülhet azon törekvésben, miszerint a két nemzet közli barátsági kötelek lehet legszorosabbra fűzessenek. Ezen barátság képezi kölcsönös jólétük alapját, s attól az ég nem tagadandja meg áldását. A királynő, a császár s a császárné egészségeért emel poharat.”

— „Cherbourg, aug. 6. reggeli 9 órakor. Tegnap ment végbe a „Bretagne” hajón a császár által az angol királynő tiszteletére adott lakoma. Ő cs. felségeik kíséretükkel együtt hat órakor ültek hajóra. Mihelyt a császári naszád a kikötőben megjelent, azt az összes angol s francia hajók s az erődök minden ágyui háromszoros lövésekkel üdvözlék; s az ágyuk zaja a hajókon felállított matrózok hurrah-i véggyűltek. — 7 órakor az angol királynő naszádjára a kir. yacht-tól elvált, s a „Bretagne” felé tartott. Az ágyuk újra megdördültek; s a császár felségei vendégét a „Bretagne” nagy lépcsőzetének alján fogadta. A hajónép hurrah-i, s az ismételt „Vive la Reine d'Angleterre!” kiáltások jelenték a hajórajoknak, hogy az egyesült-királyság fejedelmője egy francia hajóra lépett. Egy 70 teritű asztal volt tökéletes jó izléssel fölterítve a hajón. Az ebéd alatt, a cs. testőr-guide-ek ezredének zenekara játszott. Ebéd végével ő felségeik a hajó hátrészének felső emeletébe mentek föl, hogy onnan szemléljék a középponti erődben elégetett tűzjáték látványát. A tűzjáték alatt s után a hajó fődözetén összegyűlt guide-zenekar, s egy gözösön elhelyezett orpheonista-kar hangversenyt adott, melyet ő felségeik a legnagyobb gyönyörrel látszottak hallgatni. A királynő 10¹/₂ óra felé vett búcsút ő felségeiktől. A császár maga akarta felséges vendégét yachtjára visszakísérni. Ezen perczben az összes hajókról egy utolsó ágyusorlövés jelenté a nagyszerű ünnepély végét. Ő cs. felségeik 11 órakor tértek vissza a tengerész-főnökség palotájába, a rájuk várakozott roppant néptömeg által üdvözlöttek.

Aug. 6. délbén. — Ő cs. felségeik az arsenál előtt hajóra ültek, hogy búcsút vegyenek az angol királynőtól, ki éppen most indult el. A császár s császárné a „Bretagne”-on reggeliztek, s erro megkezdék a francia hajó-rajhoz tartozó hajók meg szemlélését. Ma este nagy lakoma leend a

tengerészeti főnökség palotájában. A kikötőbe roppant tömeg tölt. Walewski gr. elbúcsúzott a felségeiktől, s legközelebb Párisba induland, hogy jelenlegyen a holnap tartandó értekezleti ülésen.

A „Pays“ ma ez eseményről egy hosszabb igen kibékítő cikket hoz, mely következő szavakkal végződik: „A cherbourgi ünnepélyek tehát minden tekintetben első rangú politikai esemény. De ennek következményei tartósabbak lesznek, s egy ma reggel megjelent rópirat címével mondhatni: „Cherbourg c'est la paix!“

A „Patrie“ a cherbourgi találkozásnak egy cikket szentel, melyből a következőt vesszük ki: „Anglia méltán büszke a maga tengeri hatalmára, mert az sok ideig páratlan volt. Nem vonakodunk kimondani, hogy az sok ideig szerencsétlenség volt egész Európára s talán szírt maga Angliára nézve. A féktelen dicsvágy soha sincs veszély nélkül. Legjobb féke annak, ha nem is a félelem, mégis a tisztelet egy oly szomszéd iránt, kitől félni kell vagy legalább ki féltetést tett. Ha I. Napoleon császárnak oly tengerészete van, minő hadserege volt, az amiens béke megsejzése nem történt volna. Az erre következő háboru azért volt oly véres és rettentő, mivel Franciaországnak nem volt haderejének megfelelő tengerészete. Ezt látta át Napoleon, midőn Cherbourgba ment, s az 1803 április 15-éről kelt rendeletén fogva megrendelte azon építéseket, melyek most bevégezzék. I. Napoleonnak ezen eszméje most létesítve van. A keleti s feketetenge-

rek megmutatták, hogy mit lehet várni a francia tengerésztől. Arzenáljainak terjedelmessége minden szükséglet fűdőzésére elegendő volt; valamint legénységünk bátorsága s kitartása minden próbát kiállott. A tengerészet anyagszerelése s személyzete, a tisztek s matrózok, mind tengerészetünk szervezetének roppant haladását tanúsíták. Cherbourg ezen új alakulásnak ünnepélyes felszentelése. A császár s a királynő megmutatják a világ előtt közös nagyságukba kölcsönös bizalmukat; ők bebizonyítják, hogy ezen két állam hatalma nem fenyegetés a másikra nézve, hanem hogy rajtuk a jog s polgárisodás ügye nyugszik.“

Törökország. — D s e d á h b a n az utóbbi tudósítások elindultakor, ismert volt a benyomás, melyet az elkövetett szörnyű tett Európában előidézett; valamint a vétkesek megbüntetésére Konstantinápolyban hozott határozatis. A kormányzó kapott egy sürgönyt Ismail pasa kúldetéséről való jelentéssel, s azon parancssal, hogy a vizsgálatot kezdje meg, s a vétkeseket büntesse. E parancs teljesítve van, s a gyilkosok a felleghárban vannak. Azt beszéltek, hogy a városi előjáróság letétélhez volt közel.

Egyébiránt a porta kissé az angol konfliktus is hibásnak találja, ki első áldozat vala. Ez a helyett, hogy a városi illetékes hatósághoz fordult volna a török lobogót hordó hajó miatti vizsály elintézése végett, a „Cyclops“ kapitányát felhatalmazta, néhány katonával a hajóra menni, ott a török lobogó helyett az angolnak felvonására.

Ezen eljárás elkeserítette a rajongó arabokat, kik azután annyi ártatlan keresztényt megrohantak. Vannak Stambulban némelyek, kik azt állítják, hogy az angol követség a porta előterjesztését igazoltnak találta volna.

UJ POSTA.

— Páris aug. 8-án. Midőn tegnap Cherbourgban I. Napoleon szobra telepleztetett, a francia császár következő beszédet tartott: „Megérkezésemkor már kiemeltem, miszerint nekem tartatott fenn azon szerencse, hogy I. Napoleonnak a harc közepett fogantatva vett nagy eszméjét békében létesítem. De nem csak, hogy az általa kezdett művek most hajtnak végre, hanem elvei is, melyeknek kard által akart utat törni, most a meggyőződés folytán vergődnek érvényre. A császár mellett azonban ne feledkezzünk meg a többi kormányokról se, melyek úgy, mint ő, a katonai kikötők és erősségeikért küzdöttek. E tekintetben XIV. Lajost lehetlen meg nem neveznem. A nyilvános véleménynek nincs oka rettegni ezen kikötő vékészlésétől, és ezen emlékszóbor felszentelésétől. Minél hatalmasabb egy nemzet, annál jobban tiszteltetik, és minél hatalmasabb egy kormány, annál mérsékeltebb az uralkodási rendszer, és annál igazságosabbak határozatai. Akkor nem kockáztatja az ország nyugalma, hogy hiu büszkeségének, és mulckony népszerűség-vadászatának e-

leget tegyen. Egy kormány, a mely a tömegben bizik, csak akkor háboruszkodik, ha a nemzet becsületét kell megmenteni. Folytassuk tehát Franciaország segédsközeit békes időben előmozdítani; hívjuk meg az idegeneket, munkáinkat mint barátok, és nem mint vetélkedők bámulni, és bizonyítsuk be, hogy egy nemzet csak az egység, és a bizalom által uralkodhatik, ha t. i. az ideiglenes indulatokat legyőzve, csak a becsület, és az ildomosságra hallgat.“

— A francia rendőrség az angol „Punch“ legújabbszámát lefoglalta, de ismét ki kellett adnia. Az úgy állítja elé III. Napoleont, mint a tenger hullámból kiemelkedő sphinxet. Aláírás: „A francia sphinx, a jelenkor talánya.“ Alatta ezen szavakat olvashatni: „En Cherbourgban megújítandom Egyiptom csodáit.“

— Az angol királynő a kir. csatláddal s Lyons admirál hajócsapatjával f. hó 6-án dél utáni fél egykor hagyta el a cherbourgi kikötőt s öt órákor Osbornéba érkezett. 10-dikén reggel Antwerpen felé elhajózott, Németországba menendő látogatásra.

— A francia császár folyó hó 9-kén Brestbe érkezett.

— Indiákra folyvást szállítják a hadakat. Csak aug. 5-én ismét három hajó indult haddal Gravesendből Kalkuttába.

Bécsi börze. — Auguszt. 11-ikén. Erdélyi urbéri papir 82 $\frac{1}{4}$. Magyar urbéri papir 83 $\frac{1}{2}$. Nemzeti kölcsön 83 $\frac{15}{16}$. Arany 7. darabja 4 frt 50 $\frac{9}{10}$ kr. Ezüst 4 $\frac{1}{2}$.

Felelős a szerkesztésért BERDE ARON.

Urbékkárpótlási töke-utalványozás.

A károly-fehérvári cs. k. megyei törv. utján Sebessi István, Albert, s Károlynak farkastelki b. u. 193 ft 24 kr. — Fosztó Menyhért 2968 ft 53 $\frac{1}{4}$ kr. — Eperjesi János, László és Máriának diódi, paczalkai b. u. 5157 ft 42 $\frac{1}{4}$ kr. — Zudor Zsigmondnak m.-orbói, nyírmezői, oláh lapádi, csákyai birt. u. 2586 ft 46 kr. — Örményzékési b. u. 5450 ft 9 kr urb. kárp. tö-

HIVATALOS HIRDETÉS.

(495) 2—3
Nro. 3921. — 1858.

Hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. városának Kolozsvárt a Szamos malomárkán lévő, elegendő vízerővel ellátott két malmának, melyek közül egyik jelenleg nyolcz, a másik négy kerekű malmakká alakítása czéloztatván, e végre ezennel csöd nyitattik, s a vállalkozni kívánók, kik ezen malmoknak műmalmokká alakítását s a jelenkor kívánatainak megfelelő állapotba helyezését saját költségöken oly móddal elvállalni kívánnak, hogy ezen malmokat azután bizonyos éveken át magok használják, s az ez iránt tartandó egyezkedés folytán megállítandó évek eltelté után azokat éppen oly állapotban, a milyenben az a találatiskor lesznek, a város birtokába visszabocsátani fogják, ezennel felszólítanak, hogy ez iránti ajánlatukat, a malmok átalakítása tervével együtt, az előírt tanácschoz, hol azután az e tárgyú egyezkedés további részleteire nézve is a tárgyalás történni fog, folyó évi szeptember utolsó napjáig adják be,

A kolozsvári tanácsból, aug. 2., 1858.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(497) (2—3)

Felszólítás az olajmag-termesztőkhez.

Alól irt cs. kir. orsz. szabad. olajgyára Erdélyben Brassóban, felszólítja a két magyarhon minden földbirtokosait, és mezei gazdáit, hogy gyára számára repeze, len és bíviczmagot folyó áron minőséghez képest vásárolni hajlandó lévén, minden e körüli ajánlatokat közvetlen hozzá intézni kér.

Egyszersmind késznek ajánlkozik, az éjszakerikai új olajmagból Bivicz név alatt, a termesztési kívánoknak jutányos áron p. sz. gáltatni, a pénz bérmentes beküldése és utolsó posta közlése mellett, figyelemztetvén az illetéket, miszerint ezen új olajmágnak a hivesebb és nedvesebb helyen is igen jól tenyészthető, és mind a természetkőre, mind pedig a gyárra nézve sikerdus eredményt ígér.

Constantin Joann,
(lakása, Brassó, Bolonya 199. sz. a.)

(496) (2—3)

Bor-hirdetés.

Sok helyen tapasztaltatott, hogy a legjobb erejű, és ízű ó-borok magokat főlemészttették elannyira, hogy eczetté válnak, vagy az eczetese-

ke és jár. utalv. A köv. bead. okt. 5 ig. Tárgy. nap dec. 10. d. e 9 órákor.

A szebeni cs. k. megyei törv. utján Kato-nay Istvánnak bürkösi, oláh-ivánfalvi birt. után 730 ft 19 kr. — Csehi Károlynak valkói b. u. 497 ft 57 kr. — Bolyai Károlynak bolyai, isztinai, sالدورfi b. u. 1707 ft 22 kr urb. kárp. töke és jár. utalv. A köv. bead. okt. 5-ig. Tárgy. nagy dec. 7-ke d. e 9 órákor.

A szebeni cs. k. megyei törv. utján Szath-máry Juditnak mihályfalvi, isztinai, hidegvízi b. u. 1495 ft 36 $\frac{1}{4}$ kr. — Mihály Károlynak

désben átmenendőknek mutatkoznak, az ily borok elvesztvén előbbeni erejüket és jóságukat csakis potom-áron vesztegetődnek el eczet gyárosoknak tetemes nagy kárral, és hogy kár ne történjék, a kárnak mily nagy, vagy kicsiny mennyiségben ilyen tökéletes eczetté vált, vagy eczetesendő borai lennének, ha azt akarja, hogy előbbeni állapotjukba visszahozassanak Füzesi Árpád urnak czimezve bérmentes levelet küldje kolozsvári könyvtáros Stein János ur kereskedésébe, melyben föl legyen írva, hogy ki bora, hol a lakása, és mennyi számú ilyen bora lehet; mert fel fog kerestetni az illető egyén által ha Kolozsvárt lesz lakása, ha pediglen messzebb, vagy bármily távolban, intézkedjék levélben a mimódóni értekeződhetés iránt is, mert rögtön választ fog kapni; csekély díjért a tökéletes bor-eczet, vagy eczetesedő hajlamu bor, a maga volt jó bor állapotjába fog visszahozatni.

(498) (1—3)

Kárpitos-mű és butorraktár.

Tisztelettel jelentem, hogy raktáromat bécsi és hazai készítményekkel ujon s nagyszerűleg felszereltem. — Találtnak nálam sziffonierek, ágylak, állványok, szervántok, mosdó-, kredenz, trima-, kártya-, olvasó-, pipere-, kisebb s nagyobb varró-asztalok, szagtalan szükség székek, ruha és virág-tartók, szalma és nádas-székek, s különösen ajánlhatom a most divatba jött egy darabfából hajtott székeket, melyek könnyűsége s tartóssága tekintetében minden felülmúlnak; megrendeléseket is fogadok el, mire nézve a mustrák és a gyári árok meglekinthetők; hozathatok vasból és fából összehajtható uti-butorakat; szolgálhatok töltött és töltetlen politurás garnitúrákkal, melyekből egy pamlag két karos, hat kis szék, egy lábszék, rugóra töltve, 110 pft. töltetlen 65 pft. kezdődik; kaphatók paplanok, matrácok készen és rendelés szerint: el vagyok látva a legelső gyárakból a legszebb spali mustrákkal, melyek majdnem oly olcsóba jönnek, mint a festések, s mégis annál szebbek, tartósabbak s könnyen takaríthatók, a megrendeléseket ismert készségem mellett lehető olcsó áron s leggyorsabban fogom teljesíteni.

Kolozsvárt, aug. 10. 1858.

Tauffer Eduárd,
raktáram monostor utca Redeute-épületben.

(494) (2—3)

Eladó orgona.

Egy kised ORGONA minden hozzávaló számmal eladó. Értekeződhetni eziránt a Dr. Pat-taki ur piaczsori házánál földszint a tulajdonosnál.

(450)

Szállitmányi Hirdetés.

A cs. k. szab. tiszai vaspálya szállitmányozói

HOLLÄNDER TESTVÉREK PESTEN

A. Steinfeld és Feischl Debreczenben és N.-Váradon

ajánlják szolgálatukat, Debreczen és N.-Váradon át Erdély és visszafelé szállítandó javak fölvételére, jó kezelés s főleg kedvező feltételek mellett.

Ügynökség:

N.-Váradon Adler Ign. és Fenyvessy, Zöldfa-utca, szemben a „Zöldfához“ címzett szállódával.

(10)

MOLL
SEIDLICZI POR.

Az utolsó párisi világműkiállításon a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszerek felett **egyes-egyedül jutalom-médallere.** s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczáfoltatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készítmény minden kül- és belföldi ily-szerű készítményeket jóságával és becsességével felülmúl.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gólya czimerű gyógyszerár, „Tuchlauben, a Wandl-hotell szomszéban.“

Egy bepecsételt satul ára: **1 ft 12 kr p. p.**, a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken.

Főraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUOGT özveggye gyógyszer-tára, b. Monostor utcában, Szászvárosban SPECH gyógyszerésznél, Besz-terczen SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hosszas tapasztalás oly hasznosaknak talált, hogy azok híre a birodalom határait túlszá-nyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minő gyógyszerrel bírnak jelesen a gyomorbajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szívdobogásban, vértululásban, gyomorgörcsben, nyálkakórásban s különböző női betegségekben, azt megállapított tények bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lényeges könnyülést és új tetterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-öl).